

سر مقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

هر سال قمری، یک ماه رمضان دارد و هر ماه رمضان یک شب قدر! نمی دانم چند شب قدر دیگر در قسمت و تقدیر ما، مقدر شده است؟

آفتاب ماه رمضان ۱۴۲۴ هم رو به تصرف و غروب دارد و ما مانده ایم و درس های برگرفته از این اردوی یک ماهه، اردویی به معلمی و آموزگاری خداوند (رب شهر رمضان) و شب قدری به محوری انسان کامل و حجت خدا و فیض های بیکران خداوندی!

چه آسان فرار سید و چه خرامان رخت کشید!

احساس فراغت در برخی از صحنه های زندگی، دستاوردهای به زحمت به دست آمده را بر باد می دهد. نبی خاتم (ص) در جمله معروفی، جهاد گران جهاد کوچک (جنگ در میدان) را به جهادی بزرگ و بزرگ تر فراخواندند؛ یعنی ستیز بی گیر و مقاوم و مداوم در رویارویی با خواهش های خاکی و افراط در توجه به آنها. کاری که نیاز به توان و مؤنه و خون دل دارد و افت و خیزهای فراوانی در آن آمیخته است!

ماه رمضان هم، رخت کشید و بار سفر بست اما در آغاز راه یازده ماهه اجرای آموخته های آن هستیم، این آموزه ها کثیرند که به نمونه هایی از آن اشارت می کنیم:

۱- تدابیر آموزش «فؤدکنترلی» و «تمرین تقوی»

برای رسیدن به مدارج والای تقرب به خدا، راهی جز «سلوک پارسایانه»، وجود ندارد. تقوی به تعبیّرات مختلف کتاب خدا، ثمره هایی گرانبار دارد:

الف- یافتن بینش درونی و گشوده شدن «بصرالقلب» یا چشم دل:

«ان تتقوا لله يجعل لكم فرقاناً.»^(۱)

ب- آسان شدن دشواری‌ها:

«و من یتق الله يجعل له مخرجاً...»

پ- فراهم آمدن روزی (به شرط تلاش)

«... و یرزقه من حيث لا يحتسب»^(۳)

ت- فتح برکت‌های زمینی و آسمانی:

«ولو ان اهل القرى امنوا و اتقوا لفتحنا فتحنا عليهم برکات من السماء و الارض...»

و دهها میوه و ثمره شیرین که در جای جای قرآن کریم، به آنها توجه شده است. ثمرات چهارگانه اشاره شده را با تأمل، نصب العین خود قرار دهید که حاوی پیام‌های فراوانی است:

روح ما عطشناک ادراک است و رسیدن به بصیرت و شهود. شهود یعنی دریافت یک حقیقت والا از درون؛ نه از طریق فخر و حس و تصویر. این بهای ارزشمند وابسته به رعایت حدود الهی است و حفظ حرمت احکام خداوندی که همان تقوی است: «يجعل لكم فرقاتاً - و...».

- از آنجا که روح ما میهمان تن ما است و این تن خاکی با دشواری‌هایی روبرو است و برخی از مانع‌ها و سدها، راه را صد می‌کند، رعایت تقوا، این بن‌بست‌ها را درهم می‌شکند: «ومن یتق الله يجعل له مخرجاً».

بدن ما وابسته به رزق خداوند است. رزق هم گاهی به جسم می‌رسد و روان و روح بهره آن را می‌برند و گاهی به‌طور مستقیم به روح عطشناک می‌رسد. دشوار است که «و یرزقه من حيث لا يحتسب» را در رزق مادی و خاکی، خلاصه کنیم: «... و یرزقه من حيث لا يحتسب».

برکت‌های یک ماه مبارک، تکافویمان نمی‌کند و همواره نیازمند به برکت‌های دیگر هستیم. رعایت تقوا، هر روز و هر ماه را، میمون و مبارک می‌کند:

«اگر اهل آبادی‌ها، ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند، حتماً برکت‌هایی از آسمان و زمین بر آنها می‌گشودیم...»

(ولو ان القرى....)

و این لطف، سنت و قانون تخلف ناپذیر خدا است که در حق مردم آبادی‌ها تا دامنه قیامت، اجرا می‌شود.

۲- تداوم نیایش

خداوند در دنباله آیات مربوط به روزه ماه رمضان می‌فرماید:

«و اذا سئلك عبادى عنتى فائى قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان فليستجيبوا لى وليؤمنوا بى لعلهم يرشدون»^(۴)

«هرگاه بندگان من از تو راجع به من، سؤال کنند، (بگو) همانا من، نزدیکم؛ دعوت و دعای دعاگر را جواب می‌دهم، هر گاه مرا بخواند. پس، باید خواسته مرا، اجابت کنند و حتماً به من ایمان آورند، شاید هدایت شوند (و رشد یابند)»

کلمه «من» در این آیه شگفت‌انگیز، چند نوبت تکرار شده است تا بنده گناه‌آلود، احساس جدایی و غریبی نکند. مانند فراخواندن مجرمی که برای ورود به سرای میزبان، حیا می‌کند و میزبان مهربان، پیوسته می‌گوید: بیا! بیا! بیا!...

نیایش، روح و نشاط و حیات زندگی است: «جاهلیت بی نیایش خفتن است»

انسان، در پرتو «چه چیز خواستن»، شکل می‌گیرد و هویت می‌یابد.

متعالی خواستن، برخاسته از همت بلند است که خود، سهمی در رسیدن به کمال انسانی دارد.

درست است که بهار نیایش، ماه مبارک رمضان است ولی مگر روح ما نباید بعد از این «شوکه‌های حیات» (نیایش‌های ماه مبارک)، حیات خود را حفظ کند، تا مزه و طعم زنده بودن را بچشد؟

۳- تقویت توبه به محبت خدا که در میان ما است

فرود آمدن فرشته‌ها در شب قدر به نیت حضور در محضر انسان کامل زمان، حضرت حجه‌بن الحسن است.

شب قدر است و طی شد نامه هجر سلام فيه حتى مطلع الفجر

دلا در عاشقی ثابت قدم باش نمی‌باشد در این ره کار بی اجر
 شب قدر به محوریت امام عصر، شکل می‌گیرد و مقدرات یک‌ساله امضاء می‌شود. در
 دعای افتتاح که سفارش شده بود، به امام عصر و دولت کریمه و فریاد از هجر حضرت
 و شکایت از غیبت ولی خدا، اشارت می‌کردیم که باید این درس ماه رمضان، همه ماه‌ها
 را پوشش دهد.

۴- مفظ زلالی آیینة عواطف

اکرام و اطعام ایتام، سرورطلبی برای رفتگان (اللهم ادخل علی اهل القبور السرور)، غنای
 فقیران، رهایی اسیران از دست دشمن، شفای بیماران، رهایی غریبان و... همه و همه،
 دغدغه‌های مؤمن روزه‌دار است که باید بماند و ماه‌های دیگر هم تداوم بگیرد تا ضلع
 دیگر ایمان‌داری ما شکل پذیرد. درس‌های این ماه فراوان است که به برخی از آنها،
 پرداختیم.

خداوند، دست لطف و رحمت خویش را همواره بر سر شما قرآن خواهان، به نوازش
 بکشد.
 والسلام علیکم ورحمه الله وبرکاته

پی‌نوشت‌ها:

- ۱- انفال، آیه ۲۹.
- ۲- طلاق، آیه ۲.
- ۳- اعراف، آیه ۹۶.
- ۴- بقره، آیه ۱۸۶.

